

דפים מהספר "המערכה המלחמתית בחזית המצרית"

מאת לואא' [אלוף – פ.מ.] בדימוס ג'מאל חמאד

תירגם: אל"ם (מיל.) פסח מלובני – קצין באגף המודיעין.

הבהרות: אלוף (מיל.) אמנון רשף; אל"ם (מיל.) פסח מלובני; תא"ל (מיל.) ד"ר דני אשר.

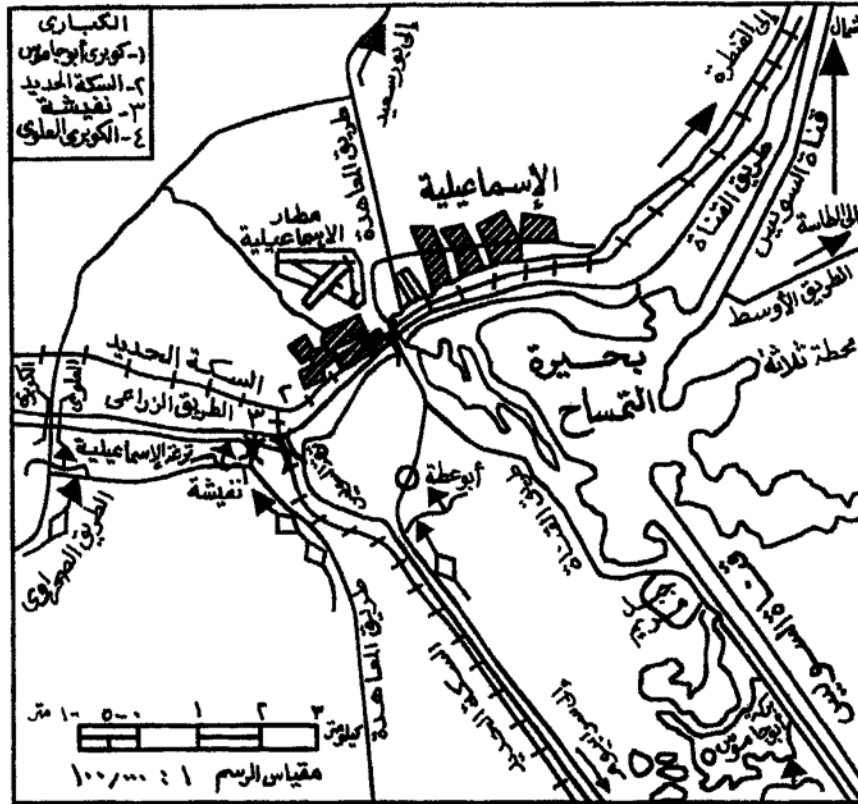
מערכת אסמאעיליה

בליל 21-22 לחודש פתחו יחידות הארטילריה של ארמיה 2 בהפגזה קשה על עמדות האויב במשך כל הלילה. בבוקר החלו המטוסים הישראליים בתקיפות אוויר

معركة الإسماعيلية

في ليلة ٢١ / ٢٢ أكتوبر، أخذت وحدات مدفعية الجيش الثاني تقوم بقصفات إزعاج على مواقع العدو طوال الليل. وفي الصباح قامت الطائرات الإسرائيلية بهجمات جوية

٥٦٤

معركة الإسماعيلية 20-22 أكتوبر 1973.

עמ' 566

קשות על עמדות כוחותינו [המצרים – פ.מ.], ומיקדו את הפצצותיהם על מחנה אל-ג'לאא', ג'בל מרים [אזור קבר החיל האלמוני – "ורשה" 2 – א.ר.], אבו עטוה ["מסכה" 18 – א.ר.] ונפישה, והצליחו להרוס את גשר אבו ג'אמוס ["סטט" 16 – א.ר.]. מפקד ארמיה 2 שלח בשעה 08:55 בבוקר ה-22 לחודש מברק למפקד הכללי במרכז 10, בו הודיע לו כי מפקד דיוויזיה 8 הגנה אווירית מסר לו כי בגזרת הארמיה לא נמצא אף גדוד טילי קרקע-אוויר כשיר לפעולה. האויב ניסה להתקדם בצוותי קרב (של טנקים וחי"ר ממוכן – במקור) על דרך "האמנה" [ציר "חבית" – א.ר.] בכיוון גשר נפישה, ובדרך המדברית [ציר "ארזל" – א.ר.] בכיוון הגשר התלוי ["אדום" 6717 – א.ר.]. צוותי משגרי טילי הנ"ט (מליוטקה – במקור) נכנסו איתם לקרב ואילצו אותם לסגת.

عنفية على مواقع قواتنا، وركزت قصفها على معسكر الجلاء وجبل مريم وأبو عطوة ونفيسة، وتمكنت من تدمير كوبري أبو جاموس. وقد أرسل قائد الجيش الثاني في الساعة الثامنة والدقيقة الخامسة والخمسين صباح يوم ٢٢ أكتوبر إلى القائد العام بالمركز (١٠) إشارة لاسلكية أخطره فيها أن قائد الفرقة ٨ دفاع جوي أبلغه بعدم وجود أي كتيبة صواريخ (أرض-جو) سام جاهزة للعمل في قطاع الجيش الثاني. وقد حاول العدو التقدم بمفارز مدرعة (دبابات ومشاة ميكانيكية) على طريق المعاهدة في اتجاه كوبري نفيسة وعلى الطريق الصحراوي في اتجاه الكوبري العلوي. ولكن المقذوفات الصاروخية المضادة للدبابات (مالوتكا) اشتبكت معها وأجبرتها على الانسحاب.

בסביבות השעה 10:00 בבוקר ב-22 לחודש חידש האויב את נסיונו להתקדם בכיוון תעלת אסמאעיליה, כשהוא נע בשני צירים – ציר תעלת סואץ המתוקה [ציר "מסכה" – א.ר.] וציר "האמנה" [ציר "חבית" – א.ר.]. הם הצליחו לסלק את כוחות הקומנדו בהם נתקלו בדרך התקדמותם, והחלו בהפגזת עמדותיהם בתותחים, במרגמות ובתותחי טנקים, כן תקפו מטוסייהם את עמדותיהם באופן מרוכז. מאחר והדרך היתה צרה, נעו בראש כוחות האויב, כוחות רגליים מן הצנחנים ואנשי הסיור, ולאחריהם נע באיטיות טור של טנקים וזחל"מים, בשל הקושי להתפרס.

وفي حوالي الساعة العاشرة صباحاً يوم ٢٢ أكتوبر جدد العدو محاولته للتقدم في اتجاه ترعة الإسماعيلية، وكان تحركه على محورين هما طريق ترعة السويس الحلوة وطريق المعاهدة. ولكي يتمكن من إزاحة قوات الصاعقة التي اعترضت طريق تقدمه، قام بقصف مواقعها بالمدفعية والهاونات ومدافع الدبابات، كما قامت طائراته بضرب مواقعها ضرباً مركزياً. ونظراً لضيق الطريق فقد تحركت في المقدمة قوات العدو المترجلة من المظلات وعناصر الاستطلاع، بينما كان يتبعها ببطء طابور من الدبابات والعربات المدرعة نصف جنزير بسبب عجزه عن الفتح والانتشار.

בסביבות הצהרים התנגש הכוח הקדמי של האויב עם אנשי הסיור של הקומנדו בחזית, שהשמידו שני טנקים וזחל"ם ישראליים. בשעה 13:00 בצהרים התקדם כוח צנחנים שהוערך בסדר גודל של פלוגת חי"ר בכיוון אבו עטוה ["מסכה" 18 – א.ר.]. בציר תעלת סואץ המתוקה [ציר "מסכה" – א.ר.], ומאחר ולא ערכו סיור בשטח להכרת מצב כוחותינו [המצרים – פ.מ.], הופתעו מאש מנשק קל, שנפתחה עליהם מכל עבר, דבר שגרם להם אבדות של יותר מ-50 איש. בשל כך נפסקה התקפת האויב, והוא המשיך בהפגזת אזור אבו עטוה ["מסכה" 18 – א.ר.] בתותחים ובמרגמות באופן מרוכז.

وحوالي الظهر، اشتبكت مقدمة قوات العدو مع عناصر استطلاع الصاعقة في الأمام، وتم تدمير دبابتين وعربة مجنزرة إسرائيلية. وفي الساعة الواحدة ظهراً تقدمت قوة من المظلات تقدر بسرية مشاة في اتجاه (أبو عطوة) على محور ترعة السويس الحلوة، ونظراً لعدم قيامها جيداً باستطلاع الأرض ومعرفة أوضاع قواتنا، فقد فوجئت بنيران الأسلحة الصغيرة تنهمر عليها من كل جانب مما ألحق بها خسائر تزيد على ٥٠ فرداً. وعلى أثر ذلك توقف هجوم العدو، واستمر العدو في قصف منطقة أبو عطوة بالمدفعية والهاونات بتركيز شديد.

באותה עת, התקדם בציר נפישה כוח שהוערך כפלוגת טנקים ופלוגת חי"ר ממוכן, תחת מטריה אווירית של מטוסים, שפתחו בהפצצת אזור נפישה והשמידו את גשר נפישה שעל תעלת אסמאעיליה. גדוד הקומנדו בנפישה הצליח, למרות ההפצצה האווירית, לבלום את התקדמות האויב. סך אבדות האויב בציר נפישה היו 3 טנקים ושני זחל"מים ומספר גדול של אנשים, ואילו אבדות גדוד הקומנדו מנו 24 הרוגים (מהם 3 קצינים – במקור) ו-42 פצועים (מהם 3 קצינים – במקור).

وفي نفس التوقيت وعلى محور نفيشة، تقدمت قوة تقدر بسرية دبابات وسرية مشاة ميكانيكية، تحت ستر غطاء جوي من الطائرات التي قامت بقصف منطقة نفيشة وتدمير كوبري نفيشة على ترعة الإسماعيلية. وتمكنت كتيبة الصاعقة في نفيشة رغم القصف الجوي من إيقاف تقدم العدو. وكان مجموع خسائر العدو على محور نفيشة 3 دبابات وعربتين مدرعتين نصف جنزير وعددا كبيرا من الأفراد، بينما بلغت خسائر كتيبة الصاعقة المصرية في نفيشة 24 شهيداً (منهم 4 ضباط) و 42 جريحاً (منهم 3 ضباط).

٥٦٦

עמ' 567

עם רדת החשכה וכניסת הפסקת האש לתוקפה בשעה 18:52 בערב ב-22 לחודש, ובשל המצאות פצועים ישראליים רבים בשדה הקרב שעדיין לא פונו, לא ניתן היה לנהל קרב נוסף בשל פינוי הפצועים, לכן ביקש שרון לשלוח אליו מספר מסוקים כדי לסייע לאנשיו בפעולות החילוץ. אך הגנרל בר לב לא אישר את בקשתו, מכיוון שהלילה היה חשוך והיה קשה למסוקים לנחות בקרבת שדה הקרב מבלי שיפגעו. לפיכך הורה שרון לאנשיו להחזיק מעמד, כשפעולות החילוץ נמשכו יותר מארבע שעות, עד אשר פונו מרבית ההרוגים והפצועים משדה הקרב. כאשר עלה השחר מצאו עצמם הצנחנים הישראליים במרחק של כ-20 מ' מעמדות אנשי הקומנדו המצריים.

وعندما خيم الظلام وحل موعد سريان وقف إطلاق النار في الساعة السادسة والدقيقة الثانية والخمسين مساء يوم ٢٢ أكتوبر، ونظراً لوجود جرحى إسرائيليين كثيرين على أرض المعركة لم يتم سحبهم بعد، ولم يكن في الإمكان القيام بمعركة أخرى خاسرة من أجل إنقاذ الجرحى، لذا طلب شارون إمداده بعدد من طائرات الهليكوبتر لمساعدة رجاله في عمليات الإنقاذ. ولكن الجنرال بارليف لم يوافق على مطلبه، فقد كانت الليلة مظلمة وكان من الصعب على الطائرات الهبوط بالقرب من ميدان المعركة منعاً لإصابتها. ولذا أمر شارون رجاله بضرورة الاعتماد على أنفسهم، واستمرت عمليات الإنقاذ أكثر من أربع ساعات إلى أن تم إخلاء معظم القتلى والجرحى من أرض المعركة. وعندما بزغ الفجر وجد رجال المظلات الإسرائيليين أنفسهم على بعد حوالي ٢٠ متراً فقط من مواقع رجال الصاعقة المصريين.